

in.ihned.cz/zahranici

Gallarus Oratory

FOTO: JAN PERGLER

Z jedné strany zelené louky, které se zdvihají do nevysokých holých vrcholů nedalekých Brandon Mountains a které spásají tisícihlavá stáda všudypřítomných ovcí. Z druhé strany výhled na Atlantský oceán směrem k přístavu Smerwick. Nutně si tu každý návštěvník musí položit otázku, jak to zde vypadalo před 1300 lety.

První oratoř

Zhruba mezi 6. a 9. stoletím postavili zdejší osadníci pravděpodobně dnes nejzachovalejší starokřesťanské oratorium v Irsku. Stavba, která přežila nájezdy Vikingů a Normanů, poutá zájem stovek návštěvníků především svou unikátní technologií: kameny, z nichž vznikla, byly totiž pospojovány bez použití malty do nepravé klenby a poskládány pod mírným úhlem tak, aby po nich mohla stékat dešťová voda. Stavba budí dojem obrácené lodě, jako by její tvůrci chtěli symbolicky připomenout příchody prvních křesťanských mnichů, kteří na Smaragdový ostrov (ně-

kdejší název Irsku) přicestovali z tehdy již vyspělé Evropy po moři. Samotný kostelík, který novodobé svatostánky ničím nepřipomíná, má na délku osm metrů, šířka je pět metrů a stejný rozměr má stavba i na výšku. Západní strana je opatřena dvoumetrovým vchodem, na východní straně je miniaturní okénko. Celá oratoř, na jejíž stavbu byl použit pískovec z nedalekých hor, je obehnaná nízkou kamennou zdí. Oratoř je všeobecně označována jako jeden z nejstarších kostelů v zemi, pravděpodobně však sloužila jako modlitebna a zároveň i ubytovací cela pro mnichy z nedalekého kláštera.

Okolí plné starobyklých staveb

Gallaruská oratoř patří k jedné ze zastávek na tzv. Cestě svatých, která spojuje starokřesťanské památky na poloostrově Dingle na jihozápadním pobřeží Irsku. Severně od oratoře se nachází zaniklé středisko Kilmakedar, jež do dnešních dnů připomínají zbytky kostela a kříže na ně-

kdejší hřbitově. Západně od Gallarus Oratory leží ruiny oratoře a několik kamenných křížů a pilířů, pravděpodobně ze 7. století. Klášterní komplex lze na mapě najít jako Riasc. Jižně od Cesty svatých, na jižním pobřeží poloostrova Dingle, se ještě rozkládají ruiny hradisti z doby železné – Dunbeg Fort. Všechny památky na starobylá sídliště či náboženská centra z doby prvního tisíciletí dnes spojuje tzv. Dingle way, která měří 40 kilometrů a výchozí a konečný bod je v městečku Dingle. ●

JAN PERGLER

jan.pergler@economia.cz

JAK SE TAM DOSTAT

Výchozím bodem na poloostrov Dingle

je městečko Tralee. Do městečka Dingle vede silnice R 559, která se potom vine celým poloostrovem a na mapách je někdy označována jako Dingle way. Pravidelné lety z Prahy do Dublinu zajišťuje národní letecká společnost Aer Lingus. Letenku lze pořídit již za 3960 Kč.

HISTORIE

Křesťanské stavby

Křesťanství pronikalo do Irsku od samého počátku, ale až od 5. století se dá hovořit o rozvoji křesťanské víry na ostrově. Organizační řád zavedl svatý Patrik – světec, který na ostrově pobýval nějaký čas jako zajatec pirátů, se po útěku vrátil jako posel víry. Pravděpodobně uprchl z ostrova do Francie, kde získal náboženské vzdělání v klášteře v Auxerre. Po návratu z exilu zavedl v Irsku systém církevní správy. Patrikovi se přičítají nadpozemské činy – například že vyhnal hady z ostrova – prokazatelně ale pokřtil tisíce ostrovních obyvatel a vysvětil mnoho nových mnichů. Nechal vybudovat první kamenné kláštery a vyslal své následovníky po celém ostrově šířit víru. Právě tyto jeho následovníci, mnohdy mnišipoustevníci, si stavěli tzv. clochány (raně křesťanská kamenná obydlí), mezi které lze počítat i Gallarus. Podobné se dochovaly také na Aran-ských ostrovech.

